

Hörnet Torgatan Allegatan

Ännu en bild på Allégatan mot norr. Till höger har vi kvarter Munin som står kvar i dag fast med en del nybyggda delar men mot Allégatan är det den gamla byggnaden som står kvar. Här ser man hur själva allén mitt i gatan och själva vägbanan vid sidan och varför inte det kan ju vara en idé igen för Allégatan kanske. Vore väl mysigt för gångarna att gå mellan denna grönska på sommaren.

Skulle tro att bilden är fotograferad kanske i slutet av 1920-talet eller mitten av 1930-talet. På 1920-talet ökade bilförsäljningen i Borås, här är gatorna breda och trottoarerna är smala men i dag är det tvärtom breda trottoarer och smala gator. Än har man dock inte börjat med det stora arbetet på gatan att jämna ut den, jag tror att det skedde strax efter år 1940 man började att sänka och höja gatan på de ställena som behövdes, sedan planterades det nya träd utmed gatan på båda sidor och det började man efter sista stadsbranden år 1827 för att bilda så kallade brandgator och det var väl inte fel med det men man borde ha gjort det redan efter första stadsbranden år 1681 så kanske man kunde ha sluppit de tre andra bränderna. Tycker att alla Boråsare bör veta när och hur det gick till, så jag kommer att redovisa lite om de 4 bränderna i Borås.

År 1681

Den första stora branden ägde rum under lucianatten 12 december 1681. Branden började på kvällen i vice borgmästaren Anders Larsons hus vid Stora torget. Den kastade sig snart över till borgmästarens och landshövdingen Henrik von Vickers hus, en man som vid den här tiden bodde i staden och blev vittne till eldens framfart över staden. I sin rapport till kung Karl XI skrev han att det uppstod en fruktansvärd blåst som förde lågorna över staden, vilken nästan helt lades i aska. Befolkningen fick ta sitt logi i omkringliggande gårdar utanför staden och de som inte fick plats där byggde kojor som skydd mot vinterns väderlek.

År 1727

På kvällen söndagen den 14 juli 1727 hade man i rådman Lars Larssons Strömbergs gård kokat fisk till kvällsvard i brygghuset. Senare på kvällen upptäckte en skomakargesäll Bohman, att eld slog ut genom väggen mot tvärgatan. Gårdsdrängen skickades genast till kyrkan för att slå larm och varsko tornväktarna. Gatuväktaren hade på sin rond upptäckt branden. Men sedan de två tornväktarna hade blåst i luren kl 22 hade de somnat, båda två. Klockringen kom därför igång sent, stark storm rådde och branden fick ett hastigt förlopp. Större delen av staden inklusive kyrka och rådhus ödelades, nu för andra gången.

År 1822

Natten mellan 19 och 20 december 1822 uppkom brand i gördelmakare Werfins hus mellan kyrkan och torget. Under bakning hade torkugnen överhettats. Trästicker som man lagt till torkning flammade upp, en bjälke fattade eld och huset var på kort tid övertänt. Snart stod även granngårdarna i ljusan låga. När brandredskap och hjälp kom på plats var läget hopplöst. Stadens brunnar tömdes snart, det var hård blåst och bistert kallt. Isen låg aln-tjock på Viskan. Vattenhämtarna hade ett tungt arbete att transportera vatten fram till stadens fem handkraftsprutor. Sprutor och redskap var undermåliga och i dåligt skick. I den kalla natten tog kvinnorna av sig strumpor och strumpeband för att tätta de värsta läckorna i sprutorna och i de ofta hårda och otäta läderslangarna. Från kvart i två på natten till kl. 8 nästa kväll hade kyrka, rådhus och de flesta husen i staden blivit lågornas rov. Två personer omkom.

År 1827

Den fjärde branden ägde rum bara fem år senare, den 14 juli 1827, på dagen 100 år efter branden 1727. Ungefär 30 byggnader stod kvar. En av dem var den så kallade Brännerigården, vilken ännu står där den stod längs Västerlånggatan. Efter denna brand breddades en del gator så att elden inte skulle ha lika lätt att sprida sig från kvarter till kvarter. Så man ser hur lätt en brand kan starta och vad den kan ställa till med men i dag har vi bättre resurser än vad det fanns förr. Detta kan vara värt att tänka på nu när det blir mörkare tider och att vi tänder mer och mer ljus.